

CSONGRÁDI LAP

VEGYES TARTALMU KÖZLÖNY.

<p>Szerkesztőség: Főttér 27. szám, hova a lap szellemi részét illető közlemények küldendők. Megjelen minden vasárnap reggel. Kéziratok nem adatnak vissza.</p>	<p>Előfizetési díj: Egész évre 4 ft — Félévre 2 ft — Negyedévre 1 ft. Hirdetéseket a kiadóhivatal mérsékelt árjegyzék szerint számít. Egyes szám ára 8 kr.</p>	<p>Kiadóhivatal: Schvarcz Sándor könyvkereskedése, hova az előfize- tési- és hirdetési díjak küldendők. Bélyegdíj minden hirdetés után 30 kr. Nyilttér petit sora 30 kr.</p>
---	--	---

A kisiparos helyzete.

Nagyon nehéz, nagyon komor idő jár minderre. Országszerte felhangzik a panasz, hogy manapság már-már nem lehet megélni. Mikor mindenki panaszkodik és a kifakadás oly keserű az uralkodó viszonyok miatt: nem lehet figyelmen kívül hagyni a kisiparosok bajait, a kiknek helyzete csakugyan nyomasztó.

Leírták már sokan és írnak is róla folyton, de azt hisszük, hogy ezek nem felelnek meg a valóságnak teljesen, mert a kisiparosok sorsa sokkal terhesebb. Mi is szentelünk ügyüknek valamit és azon reményben tárjuk fel helyzetüket, hogy hátha orvosolják bajaikat. Vajha orvosolnák!

Mik azok a tényezők, melyek veszélylyel fenyegetik a kisiparos osztályt? Megfelelünk rá sorban.

Először a gyáripár. A gyáros, vagy mint divatosan mondják, nagyiparos, rendkívül sokat állít elő mindenből, a mi a szakmájához tartozik. A mit előállít, a mit produkál, sokkal olcsóbban adhatja, mint a kisiparos, mert a szükséges nyers anyagot, a

melyből cikkeit előállítja vagy maga tartja készleten, vagy első kézből veszi. Például a butorgyáros, vagy cipőgyáros rendszerint rendelkezik fűrészgéppel, hol a butorokhoz való fát maga állítja elő, vagy börgyárral is bír a cipőgyáros, hol a nyers bőrt kikészíteti és feldolgoztatja. Ezért az asztalt meg a cipőt sokkal olcsóbban adhatják, mert nem kell az anyagot a kereskedőtől megszerezniük. Mig a kisiparos, az megveszi a deszkát meg a bőrt a fakereskedőtől és a borkereskedőtől, a kiknek szintén élniök kell, tehát csak haszonnal adhatják a feldolgozandó cikkeknek. Tehát a kisiparos nem adhatja oly olcsón az árut, mint a nagyiparos.

Korunkban, a szabadipar korában, mely ebből a szempontból sokkal hátrányosabb, mint a czéhrendszer, örült verseny folyik. Mindenkinek küzdeni kell a létért: élnünk kell. Mit tehet a kisiparos? adja ő is olcsóbban, a meddig adhatja. Haszon nélkül ő sem dolgozhat. Innen, e versenyből lehet megfejtünk azt, hogy olyan nyomott, alacsony ára van az iparcikkeknek. Minden olcsó,

azért mondják a kisiparosok, hogy rossz világ van.

Ezen is lehetne pedig segíteni. Először is szakiskolák kellene, hol a mesterségeket tökéletesíteni főfeladat volna. Mert minél szebben van valami kiállítva: annál kelendőbb. Többet kellene az iparosoknak tanulni, hogy műveltek lennének. Mert a népiskolák és a vasárnapi iskola, hozzá véve a tanonciskolát is, nem adják meg azt a tudományt, azt az ismeretet, melylyel egy művelt iparosnak birnia kell. Igen, az iparosnak műveltenek kell lennie, mert minél műveltebb valaki, annál több értéke van a szép iránt, annál tökéletesebb cikkekkel állíthat elő iparágában.

A gyáripárral versenyezni nehéz, de nem lehetetlen. Meg lehetne azt az olcsóságot közelíteni, melylyel „vesztegetik“ portékájukat. Lehetne szövetkezni raktárak felállítására és így első kézből lehetne kapni az első anyagot. Mindenki adna egy keveset, ki mennyit bir. Lehetne részvényekre alapítani és fogyasztási szövetkezetet létesíteni. Csak egy kis jóakarattal kellene hozzá és reméljük,

A „CSONGRÁDI LAP” TÁRCZÁJA.

Az átkozott könyv.

(Capilléri)

Hirdette a szószékről
Az Isten igéjét,
Falun egy pap, buzgón folyt
Ajkáról a beszéd.
És szólott mennydörögve:
Miként a védtelen
Erény Éghez kiált, e
Korszakban szüntelen.
És épen úgy átkozza
Az új irodalmat, —
S mond: „Vannak olyan könyvek,
Melyek butítanak!”
„Azért szeretteim, ha
Oly könyvet kaptatok,
Mely elmétek zavarja,
Hozzám állítsátok!”
És im egy póroska jön
Reggel, másik napon,
Az aggastyánt a lelkész
Fogadja nyájasan.
„Lelkész ur!” — a paraszt szól,
S az áldozár kezét

Csókolja, — „ugy beszélt ön,
Hogy mindent felfogék.”

„Azt is, az oly könyvekről,
Melyeket átok nyom;
Plebános úr, hoztam is
Olyan könyvet, ihon!”

„Ez, mint ön prédikált, a
Fejem megzavará.”
S oda e szókkal adó —
Könyvecskéjét raká.

Pájer Mihály.

NAPLÓTÖREDÉKEK.

I.
Templomban.

Belépve erős tömjénillat s az oszlopon levő Mária képet koszorúzó virágcsokor édes illata szállott felém. Mintha egy tulvilági kertben járnék, hol rózsatengerek hullámanak s a rózsák bokrai közül az angyalok égi danája zengene. Oda huzódtam egy oszlop mögé, honnan az egész templomot beláthatám. A hosszú bolthajtásos ablakon betévedt néhány napsugár s megvilágította a levegőben játszadozó tömjénfüstfelhőket. Millió porszem ragyogott a napfényben, vakítóan forgolódva, mintha csak aranypor hullana.

Zúg az orgona; mély, bánatos hangja megrengeti a templom vén falait s keresztül jutva rajta elhalóan rogy a tova rohán szellő könnyű karjaira.

Az oszlop mellett kápolna van. Félre-
eső hely ez, hova csak néha-néha megy valaki imádkozni. Az oltáron gyertya ég, melynek magasra verődik lángja, valahányszor a nyíló templomajtón friss légáram csapódik be. Az oltár előtt egy leányka térdepel, kinek harmat-üde arczára rávetődik az égő gyertya fellobbanó fénye. Midőn tekintetünk találkozik, halovány arczán piros rózsza támad, majd zavarodattan süti le szeméit. . . .

El akartam hagyni e helyet, de egy sajátságos érzés oda láncozott a földhöz, hogy nem birtam mozdulni. A mult összes fájdalmait felsajogtak lelkemben, hogy megkeserítsék egy új szerelemnek első fellángolását. Elöttem a szenvedélyes ifju, ki vakon hisz és remél s a kétszeres csalódás első pillanatában siró könyeket hullat a szétfoszlott boldogság, a tova tünt édes álom fölött.

Birnék-e én még egyszer szeretni?
. . . . .

Tépjétek ki arczának szép vonásait szívemből, tépjétek ki szívemet, én nem akarok többé szeretni — soha!

ha ezen eszme megpendülne — mely az egész országban annyi helyen követőkre talált, — lenditene a kisiparosok nyomasztó helyzetén. A mi iparosaink nem vonnák ki magukat azon kis anyagi áldozat alól, melyel nagy hasznot szerezni önmaguknak. Nincs szándékunkban ezen eszme elfogadhatóságát tovább dicsérni, mely önmagát dicséri, de fenn tartjuk magunknak a szabadságot, hogy erre alkalomadtán visszatérjünk.

Másodszor önsúlyljal nehezede nek a kisiparosra a közterhek. Ott van a súlyos adó. Ki tudná előszám lálni, hányféle adót kell fizetni? Leg jobban ismerik annak nagyságát maguk az adózók, az iparos polgártársak.

Vannak oly terhek is, melyek alól nem lehet kibujni, menekülni. Szóval igen nehéz leírni részletesen, a mi fáj a kisiparosnak. — Érzni ezt igen sok ember. Felszisszenünk a sok teher súlya alatt és jajszavunk, ha el is hallatszik oda, a hol ezen változtatni lehetne, de ott azt válaszolják erre, hogy még ez időszert segíteni nem lehet. Reméljük, majd talán fognak jobb idők járni, mint most!

Továbbá ott van az élet gondja. Mert manapság megélni igen nehéz. Azt csak az tudja felfogni, a ki próbálja. A kisiparosnak családját is kell tartani, segédekét fizetnie, tanoncokról is gondoskodnia. S mindezt abból a csekélyke haszonból, melyet iparága nyújt.

Hogy kenyere legyen, vásárookra jár, koczkáztatja egészségét, álmatlanul tölti éjszakáit, fárad, izzad, dolgozik, mindig csak az életért. Hogy tisztességesen eltartsa családját, gyermekeit ruházza, nevelje, iskoláztassa, hogy alkalmazottait fizethesse, elláthassa. Mert azoktól nem lehet sem-

II Etelka.

Ott laknak a mi utczánkban. Az ablakból néhány muskátli s fehér rózsza mosolyog a sáros utra. A kis kapu előtt lombos akácfa ültetve, melyeknek hulló virágai behintik az ablak párkányait. A kellemes akáczillat szétfoly a lombok között s messze elszáll az esti szellő szárnyain.

Itt tavasz honol; tavasz, melynek nincs vége, ha le is hullanak a lombok, ha el is száll az akácvirág illata, ha meg is szűnik dalolni a madár. Ott az ablakban, a muskátli virágok mögül felhangzik egy játszi, vig dana, melynek édes, lágy hangjai üdvösségbe ejtenek, mennyországba varázsolnak. Ételkának hívják. Sokszor találkozunk, de nekem úgy tetszik, mintha ma látnám először. Sokszor mentünk el egymás mellett a nélkül, hogy szívünk megremegett volna, de most már szívemben új szerelemnek lobbant fel lángja s egy napon csak ott csatangoztam a kis ház muskátli virágos ablaka alatt . . .

Ismerni akarjátok? Szeme fénylő csillog, melybe nem tekinthet föld fia; arca, mint a ringó alma; ajka, mint a piros cseresznye, melyről egy csók édesebb, mint a menynek minden boldogsága.

Nem szóltam még neki szerelmemről. . . . Pedig ha tudná, mennyit csatangozok muskátli virágos ablaka alatt? P. A.

mit elvonni: a ki dolgozik, az megérdemli bérét. Továbbá az iparosnak magára is kell adni valamit, hogy díszére váljék tekintélyes osztályának. Elmondhatjuk, ha valaki tudja azt, hogy mit tesz az étellel küzdeni, úgy azt csak a kisiparos tudja igazán!

Tekintélyes és nagy az iparos osztály a társadalomban és hogy terjedelméhez képest nem játszik arányosabb, nagyobb szerepet, annak okát magában hordozza. Külföldön mily hatalmas szerep jut ezen osztálynak! Juthatna minálunk is. Megmondjuk néktek iparos polgártársaink. Nélkülözitek az egységet. Tartsatok össze, mert összetartás nélkül nem lehet semmi komoly eredményhez sem eljutni! Művelődjétek, mert manapság e nélkül boldogulni nem lehet. Ezt halljátok gyermekeitektől is és mindenki ezt mondja, a ki javatokon munkálkodik!

Apoljátok a társas szellemet! Gyülekezete össze minél gyakrabban és cseréljétek ki nézeteiteket ügyetekről. Korcsában, kávéházban beszélgessetek viszonyaitokról és iparágaitokról. Legyetek hazafiasak! Különben ezt mondani felesleges, mert a magyar mindig büszke volt magyarságára és hazaszeretetére. Legyetek függetlenek mindenkitől, ne engedjétek beavatkozni dolgaitokba olyanokat, kik nem ismerik helyzeteteket!

A szarvasi levél.

Csütörtökön, a késő esti órákban hozta meg a táviró Csongrádra a mélyen levert értesítést, hogy Szarvasváros országgyűlési képviselőjét dr. Szivák Imre nagynevű volt képviselőnk 501 szavazata ellenében 43 szótöbbséggel Haviár Dániel függetlenségi párti nyerte el.

Mint a futó tűzláng terjedt a hihetetlenül hangzó hír, melynek szomorú valósága még az ellenzék jobbait is megdöbben-té, a szabadelvűpárt körében pedig váratlanúságával igaz, szinte sajnálkozást keltett. Mert az előjelek után a heves, makacs küzdelemre elkészülve voltunk; Szarvasváros értelmiségének hazafias lelkesedése azonban biztosnak hitette velünk a reményt, hogy a kit a fanatikus lélekhéherok galád izgatásai következtén városunk kimondhatatlan kárára elveszítünk kellett, újra méltó helyén, a magyar törvényhozás termében fogjuk látni a mi büszkeségünket: dr. Szivák Imrét, kinél hívebben, buzgóbban és nagyobb sikerekkel a parlamentben és azon kívül is érdekeinket soha, senki nem képviselte. Fájdalom, csalódnunk kellett. Kétszeresen keserű pedig e csalódás, mert hireink szerint a szarvasi szabadelvűpárt bukását nagy részben a vezetők gyöngesége, hogy ne mondjuk — tapintatlansága okozta és leginkább, mert az események előkészítésében ugyanazon nemtelen eszközöket, a becsületnek ugyanazon hyénáit látjuk közreműködni, kiknek nevével papírra vetnünk is mély irtózat s Csongrád városának hosszú időkre kiáltó szégyene.

Mult heti számunkban említést tettünk t. olvasóinknak Hegyi Antal leveléről, melyet ez a jellemű elrugaszkodott dervis Szivák Imre ellen a szarvasi választókhoz intézett.

Lapunk tere szűk, de nem is szolgálhat arra, hogy a Jézus szent szíve szerint való férfútnak utálatos hazudozását és hitvány rágalmaikat teljesen visszaadjuk. Kőte-

lességünk azonban, hogy addig is, míg a büntető bíróság méltóbb elismerés virágait illeszti a rágalomtól megvedlett koponyára, a hirhedség koszorújának epedett babérai-val mi magunk díszítsük fel a közszeretében álló szentatyát, kinek lelkiülete tiszta mint a kristály, igéje édes, mint a méz, s nemes és folyékony, mint az olvasztott szinarany.

„Hogy ha kedves előttük a saját maguk s városuk jóléte — úgymond a kenetes levél, — minden törvényes eszközt használjanak fel arra nézve, hogy dr. Szivák Imre ne legyen valahogy képviselőjük; mert kalmár szelleműbb embert önök alig láttak vagy ismertek még e világon. Ennek az úrnak volt bátorsága nyíltan kimondani nálunk, hogy addig becsüli az embert, a meddig hasznát veheti. Ez az ő politikai morálja, a mely szerint ő eddig cselekedett. Nála nincs más elv, mint a saját egyéni haszna és ezért képes is mindenre!”

Hát igaz, a türelmes papiros békén hordja a leggyalázatosabb hazugságokat is és nincs arra ereje, hogy a rágalmak ellen a becsület nevében tiltakozzék; mert ha ezt tenni tudná, először is az köpött volna Hegyi Antal szemébe a rut gyalázatot s ütötte volna arczul szemtelen hazugságai miatt.

Mert a ki tudván tudja azt, hogy dr. Szivák Imre, daczára annak, hogy a csongrádi ügyek elintézésével a fővárosban állandóan egy egész irodát foglalkoztatott s fáradozásaiért sem a várostól, sem egyesektől soha egy fillérvnyi díjazást el nem fogadott, — mégis önző haszonleséssel meri vádolni őt, az ily hazug czudar ember a korbácsnál egyébre nem érdemes.

„Neki köszönhetjük, hogy városunk 1888-ban az árvíz martaléka lett; s ő vitte keresztül a vármegyénél és kormánynál, hogy a liquidatio pénz elvételét a birtokosságtól s martalékal adatott az ő főkorifeusainak, minek folytán a végátak nem voltak kiépíthetők” stb.

És ezt a nyomorult rágalmat Hegyi Antal szentszéki ülnök képes papírra tenni. Képes arra, hogy mosdatlan száját az Isten szabad ege alatt megnyissa, s Isten nevé hiába vegye ajkaira annak bizonyítására, hogy ő soha az életben — nem hazudott! Pedig ez az állítása is több a hazugságnál; oly fekete lelkű rágalom, minőket Magyarországon — úgy látszik — csak Csongrád hirhedt papjának lehet szájkosár nélkül szabadba eresztenie. Az ocsmány valótlanúság ellenében fölőseleg egyebet emlitenünk, minthogy a liquidatio összegét, mely előbb a város adósságai miatt visszatartva volt, éppen Szivák Imre hatalmas befolyása és pártoló közbelépése folytán adta meg a kormány városunknak, s Szivák Imrének köszönhető egyedül, hogy ezt ma is a birtokosság élvezi. Hogy pedig ez összeg 1888-ban mily czélra fordított, kik között osztott szét, tessék megkérdezni pl. Forgó Sándortól, kinek — tudomásunk szerint — a segélyben szintén nem csekély része volt.

„Szivák ur megakadályozott bennünket abban, hogy az ármentesítő társulatot magunk erejéből megalakíthattuk volna; mikor pedig a kormány mégis belekényszerített bennünket s adónk megduplázódott, most Szivák Imre ur predikálja nekünk, hogy a ki sokallja az adóját, hagyja ott a földjét!”

Valóban megáll az ember esze, hogy Hegyi Antalban a hazugot utálja-e inkább, vagy a fölött tőprengjen, hogy a ki ilyesmit mond, börtönbe vagy a Lipótmezőre való-e inkább?

Mert ha megondoljuk azt, hogy Szivákot eddig épp e dolgoknak az ellenkezőjével vádolták, lehetetlen más következtetésre jutnunk, mint ilyesmit becsületes, józan észszel papírra vetni képtelenség.

„De a mi legjobban jellemzi őt (Szivákot), mikor mint e nagy kath. városnak képviselője, ismert indítványát megtette az

országgyűlésen azért, mert remélte, hogy jutalom fejében valamelyik miniszteriumnál államtitkárságot juttatnak neki, — a veszprémi püspök b. Hornig Károly, kinek kineveztetésekor a kormány Szivákot mint ügyvédet nyakába akasztotta, fölmondotta neki az alkalmazást s kijelentette, hogy ezentúl az ügyvédi teendőket dr. Szabó József veszprémi ügyvédre bizza, de hogy mártynak ne mondassa magát, az évi 2000 frt díját folyóaitja számára és Sziváknak van arezbőre, hogy ezek daczára a 2000 frtot mai napig fölveszi.

Régi dolog, hogy Szivák Imre öntudatos szabadelvű szereplése a Hegyi-féle bigottság szemében, különösen a bizalmi indítvány megtörténte óta, éles szálkát képez. És ez természetes; mert sötétség a világosságtól, ördög a tömjéntől irtózni szoktak. De hogy e miatti fölgerjedésében egy papi ruhát viselő ember annyira vete-medjék, hogy politikai ellenfelét a legpimaszabb rágalmak koholása útján akarja lehetetleníteni, az már csak mégis borzasztó dolog. Mert hogy áll például ez a veszprémi eset? Biztos értesülésünk szerint, melyet mi már az elkeresztelési vita alkalmával szereztünk, Szivák Imre, mielőtt indítványát a Házban megtette. — épp azért, hogy mint képviselő, függetlenül teljesíthesse kötelességét, — b. Hornig püspöknek rendelkezésére bocsátotta állását s ezt csakis 1892. márczius végéig tartotta meg, a meddig t. i. a püspökségnek nála volt ügyeit elintézte. Báró Hornig ugyan a püspöki uradalmi pénztárból az 1500 frt (és nem 2000 frt) fizetésnek egy negyed évi részletét az után is elküldötte Szivák Imrének, ez azonban, azon kijelentéssel, hogy a püspökségnek ügyvédi munkát nem teljesítvén, fölézetést sem fogad el, a kérdéses összegét visszaküldötte, valamint az óta soha többé egy fillért onnan el nem fogadott. A szándékos rosszakarattal, hazug színben föl-tüntetett ügyben ez a valóság képe s a ki ezzel szemben ellenkezőt állít, az — rágalmazó!

S ehhez hasonló hitvány hazugságokkal ékeskedik a szarvasi levél minden sorában, a mint hogy Hegyi Antaltól, kinek kezében a feszület is ütésre készen áll, a tollforgatásban paraszt gögnél, aljas durvaságnál egyebet várnunk nem lehet.

Egy érdekes adattal szaporodott tehát ismét a bünyefenyítő utra vitt rágalmazási pör-akták száma, s teljes biztossággal várhatjuk, hogy a kit vérlázító botrányai daczára az indolens egyházi felsőbbség beszűjtet tanítani nem tudott, Hegyi Antalt végre is az igazságos törvény korbácsolja ki városunkból, melynek erkölcsi életére e szörnyeteg néhány esztendei undok szereplésével több szegényt és kárt hozott — Isten minden képzelhető csapásánál!

Ujdonságok.

— április 3.

— A szarvasi választás lefolyásáról megbízható kézből vesszük a következő érdekes értesítést: „Hegyi itten 10 óra tájban görönggyel dobálták, záptojást dugtak a nyakába s arcába köpködtek, mire ő dicselkedve mondá: „Hozzá vagyok szokva! Éljen Haviár!” Dél-tájban ütlegget traktáltak a piacon, éjjel pedig két izben macskazenével. Szirmay plébános kiutasította lakásából, mert elég arcátlan volt minden tiltakozás daczára — oda tolamakodni!”

Teljes részvétellel vagyunk közkedvelt szentatyánk iránt a szarvasi „apró kellemtelenség” miatt; szívünk mélyéből azonban leginkább azon sajnálkozunk, hogy ily előzékeny fogadtatás után aligha látjuk teljesebbé menni Greskovics Pál bátyánk óhaját a jó szarvasiakkal a papcsere tárgyalásban megindult tárgyalások sikerére nézve, bárha rá a d a s u l részünkről még Hock János urat is szívesen a Hegyi tetejébe nyomnánk, a szarvasi „eretnekek” annál bizonyosabb túlvilági léleküdvösségére.

— Halálozás. Egy boldog családi életet rombolt szét a kegyetlen halál. Zsiga János járásbírósi tisztviselő neje Götz Mariska, e hó 30-án jobb létre szenderült. Sorvasztó betegség ölte meg a 25 éves kedves menyecskét, ki boldog házassága 7-ik évében hagyta bús özvegyiségben a szerető férjet és árvaságban egyetlen leánykáját. — A bánatos férj fájdalmát enyhítse mindnyájunk őszinte részvéte. A gyász-esetről a következő jelentést vettük:

„Zsiga János kir. járásbírósi tisztviselő, ugy a maga, valamint leánya Ilonka s az összes rokonság nevében mélyen megsomorodott szívvél jelenti felejthetetlen neje, jó anya s rokonnak Zsiga Jánosné szül. Götz Mariskának élete 25-ik, boldog házasságának 7-ik évében, rövid, de kínos szenvedés után f. évi márczius hó 30-án délután 4 óraker történt gyászos elhunytát. A boldogult hült tetemei ápril hó 1-én d. u. 4 óraker fognak a csongrádi róm. kath. sírkertben örök nyugalomra tételni. Az engedszeló szent-mise-áldozat ugyanaznap d. e. 8 1/2 óraker fog a csongrádi róm. kath. templomban a Mindenhatónak bemutatni. Csongrád, 1892. évi márczius hó 30-án. Béke és áldás lengjen porai felett!”

— Hubay hangverseny. Hubay Jenő világhírű hegedű művész hazánkfia Szentesen, ápril hó 7-én tartja hangversenyét a veres-kereszt egyetel javára. Mint Szentéről írják, az érdeklődés oly nagy, hogy a beléptijegyek kibocsajtása előtt az első pad-sorokat lefoglalták. Hubay hangversenyére felhívjuk a csongrádi művelt közönség figyelmét is, mert a művész Szentéről visszautazik a nélkül, hogy nálunk megállapodnék. A hangverseny Szentesen a Kass szálló nagytermében lesz megtartva.

— Az érdem jutalma. A „Sz. Erzsébet” című tanyai iskola derék tanítója, Mészáros Mihálynak, ki ezen iskolánál már 13 év óta példás szorgalommal és a népoktatás ügy hasznára működik, a közs iskolaszék eddigi 300 frt fizetése javításul addig is, míg nevezett tanítót a belterületi iskolánál alkalmaztatja, évenként 100 frtot állapított meg. Reméljük, hogy a közs. képviselő testület hozzá fog járulni az iskolaszék határozatához.

— Hock János és Adám. A napokban egy bizonyos azt a kérdést tette fel egy ismerősünknek, hogy miféle különbség van Adám és Hock János között. A kérdészt a következőleg felelt meg: Adámnak a paradicsom kertben a Teremtő egy oldal-bordáját vette ki és abból alkotta élete párját, Évát. Hock Jánosnak meg három oldal-bordáját vették ki, de nem a paradicsom kertben, hanem a budapesti sebészeti klinikán. A Hock János oldalbordáiból nem alkottak ugyan Évát, hanem elküldötték Szilbe és ott máig is használják — „dió-verő”-ként.

— Megjüttek a gölyök. Egyenkint érkeznek a tavasz hangos hírnökei. A gölyök egész serege vonult el a héten városunk felett nagy garral kepeelve. Nehány gyors, ijedt röptü vad ruza is jelentkezett. precziz egyenességgel szelve a levegőt. A frakkos fecskék még uton vannak, de az egészen neki tavaszodott időből következtetve, rövid idő múlva szintén beállitanak.

— Adakozás. Rosenberg Ede ur. kereskedésében kitett gyűjtőívén az árvamegyei inasgerek számára az alábbi összeget gyűjtötte: Kohn Mór. 80 kr. Cziner János 10 kr. Kuklits Mihály 10 kr. Berkes Mihály 07 kr. Faragó József 15 kr. Szabó János 50 kr. Máté Imréné 40 kr. N. N. 40 kr. összesen 182 kr. Az összeget rendeltetési helyére juttatjuk s ezennel nyilvánosan s az inasgerek nevében köszönettel nyújtjuk. Követendő példának pedig elég szépnek és nemesnek tartjuk részünkről.

— Az ipartestület békéltető bizottsága falragaszokon értesíti tagjait, hogy közgyűlést ápril hó 10-én d. u. 3 óraker fogja a varosháza tanácstermében megtartani s e gyűlésen a megjelent tagok számára való tekintet nélkül jogerős határozatok hoztatnak.

— Köszönet nyilvánítás. Mindazoknak, kik kedves nóm temetésén megjelenni, s részvételükkel gyászomat enyhíteni szivesek voltak, hálás köszönetet mondok. Csongrád, 1892. ápril 2. Zsiga János.

— Munkaszünet és a pászka. A

keresk. miniszter értesítése szerint a pászka-sütés és eladás egész vasárnap engedélyezve van, országszerte.

— Mi és az államosítás. Irtuk már, hogy e büszke czim alatt fejtette ki politikai nézetét a „Tiszavidék” ez. közművelődési hetilapocska hasábjain Blázsik Mihály tanító a közigazgatás államosítása fölött. Minthogy azonban politizálni még a Hegyi Antal patriájában is csak azoknak a hirlapoknak szabad, amelyek a törvényes kauzciót letették, s minthogy a „Tiszavidék” szerkesztői és kiadói Szilber János és ifj. Szilber János a kauzciót nem tették le, — a szegedi törvényszékkel gyűlt meg a bajuk, amely is kettejüket, mint a vármegyei közigazgatás államosításának büszkén czikező ellenségét sajtóvétség miatt vád alá helyezte s a végtárgyalást ápril hó 15-ére tűzte ki. A törvényszék e végzése ellen márczius 28-án Papp Dezső dr. szegedi ügyvéd, Blázsik Mihály képviselében föl-lebbezést adott be. Ilyenformán a végtárgyalás ápril 15-én aligha lesz megtartható.

— Ártezi kutunk furását tegnap végre megkezdte a vállalkozó cég. Mivel azonban a város kutja kellő mennyiségű vizet a géphez szolgáltatni nem bír, a munkában aligha ismét szünet nem áll be. Ideje volna pedig már egyszer, hogy a vállalkozó ur alapos előkészülettel lásson a dologhoz.

Nyilttér.*)

Nyilatkozat.

Miután több oldalról szavahihető egyénektől értesültem, hogy néhány kétes jellemű fráter római alattomban legaljasabb rágalmakat vakmerősködik terjesztetni: ezennel kijelentem, hogy hazug rágalmak miatt orvoslást a kir. büntető bíróságnál fogok keresni.

Csongrád, 1892. ápril 2.

L. E.

Nyilatkozat.

Alólírott kijelentem, hogy én L. úrról soha senkinek semmi féle hírt nem terjesztettem, annál is inkább, mivel vele életemben 4-szer beszéltem. Aki valamit L. úrról mondott: egyszerűen hazudott. Sipos János.

Tóth Kálmán, Komáromy Imre. tanuk.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a szerk.

IRODALOM.

Mit lehet egy jó laptól kivánni? Az ma már nem elég, ha egy lap gyors és pontos értesítéseket közöl a világ minden tájékáról. Lehetnek benne a legfrissebb hírek minden országból, tarthat külön levelezőket Párisban, Londonban, Berlinben, Pétervárt, Rómában és egyebütt, még csak ezzel azt éti el (de csak ha levelezői az illető kormányférfiakkal és politikusokkal összeköttetésben állnak,) hogy naponkint megváratoztathatja magának nemcsak azt, a mi történt, hanem azt is, a mi valószínűleg történni fog. Ma határozatlan békések a kiltások, de a keleti kérdés minden pillanatban zavarral fenyeget; Konstantinápoly, Söfia, Bukarest, Belgrad, sőt még Csetnye is megannyi gyújtópontja egy aknának, melytől egész Európa follobbanhat. Egész gyönyörűsége, de gyakran bossúsága is az a gyakorlati államférfiaknak, ha tapasztalják, hogy van egy lap, melynek találekony eszü tudósítói néha a legrojtelmébb dolgokat kifirkéskzik. E lapnak igen kitünök belöldi hírforrásai is, a hazai politikai egy lap sem nyújt oly kimerítő tudósításokat: parlamenti tudósításai meg épen mintaszerűek. Azután az a sok regény, ama sok jeles szakiró, szimmi és könyvbíráló czikkei, tanulmányai, melyek közül mind meglepi az olvasók ezreit, de manapság egy igazi laptól mindezeknél többet kívánnak. Mai nap minden embernek fontos érdekei vannak az üzleti élet terén, s egy jó lap első kötelessége, hogy ebben a tekintetben teljesen megbízható tanácsadó legyen. Politika és szépirodalom igen jó szórakoztatója a művelt embernek, a férj, a nő és a serdült gyermekek mind megtalálják mulatságukat benne, de mit ér az olyan házibarát, a ki mindig csak mulattat bennünket, ha hozzáfordulunk? Egy igazán jó lapnak e kettős feladatát megvalósítva csak egyetlen egy lapnál tapasztaljuk, az Egyetértés-nél, mely különben terjedelménél fogva erre ugyszolván egyedül alkalmas is. Mert ahhoz bizony nagy papíropazarlás szükséges, hogy előbb adjunk egy óriási lapot a közönség mulattatására, aztán adjunk egy másik, még nagyobb lapot a közönség anyagi érdekeinek támogatására. Mert a hány foglalkozású ember van egy lap olvasói közt, annyi különböző érdeket kell kiszolgálni. A kereskedő, a tőzsde látogató, a bankár, a kötvénytulajdonos, a sors jegyvásárló, az a sok száz és százféle gyáros, ipa

ros, üzlet-tulajdonos és gazdálkodó, az nemesak azt akarja tudni, hogy az értékpapírosoknak, meg a nyersanyagoknak és készítményeknek mi az árak hanem azt is, hogy hol lehet olcsón vásárolni és hol lehet valamit lehető legjobb áron értékesíteni. És ezt nem képes semmiféle lap sem nyújtani, legyen még oly jól is szerkesztve, hi mindjárt száz ezreket is áldoznak is tartalmá emelésére, ha csak nincsen abban a szerencsés helyzetben, mint az „Egyetértés”, melyet a hazai üzleti világ a magyar kereskedelem vezérlapjává tett, és a hirdetések egész özönével ke es föl. Az üzletemberek az Egyetértést tekintik annak a közegnek, mely köztük az érintkezést, ha szükség van rá, legsikeresebben közvetíteni képes a hirdetési által. Kinek hirdetni valója van az Egyetértést keresi föl, mert tudja, hogy 23.000, a legvagyonosabb osztályhoz tartozó előfizetőhöz fog szólni: a ki pedig azon gonfolkzik, hogy melyik lapra fizessen elő? az ismét csak az Egyetértést választja, mert jól tudja, hogy e lap az ö anyagi érdekeit nemesak megvédelemezheti, hanem ha tájékozását belőle meríti mint üzletember okvetlenül boldogulni is fog. Ezt minden jó laptól meg lehet kívánni, elérni azonban csak az Egyetértés által lehet.

Felelős szerkesztő: ÉDER JÁNOS.
Kiadó lap-tulajdonos: SCHWARCZ SÁNDOR.

ÖNKÉNTES ELADÁSI HIRDETMÉNY.

Csanyi Hacker Józsefé volt, jelenleg Czukerman Ignác szentesi lakos tulajdonát képező 40 katasztrális hold szártó föld és a Csanyon levő házal együtt örök áron eladó. A ház meg nem vétel esetén külön is haszonbérbe kiadó.

Értekezhetni lehet Hacker Sámuel urnál (F ut ó fé le ház), vagy Czukermann Ignácznál Szentesen.

Fontos találmány gyengeség ellen!

FÉRFIAKNAK

A cs. és kir. szab. Potentator-ral gyógyulhatnak férfiak rögtön, tartósan és utóbajok nélkül, még oly esetekben is, hol semmi sem használt; még több évi gyengült vagy elvesztett erő is helyreállítatik (külsőleg észrevehetetlen, garantírozott ártalmatlan, izgalom nélküli, kellemes gyógymód) Hires tanárok elismerő nyilatkozatai legmelegebb orvosi ajánlások és az alaposan kigyógyultak ezernyi hálaíratí érdek nélkül tanácsolják a cs. és kir. szab. Potentator alkalmazását. Maradandó eredmény. A küldés és csomagolás diskrécióval. Tartalom és származás felismerhetetlen. Dr. Altmann Károly, Wien, VII., Mariahilfstrasse 70. sz. Felvilágosító rőpiratok kívánatra ingyen és bérmentve küldetnek.

13-26

Budapestben.

3 emeletes körüti palota, a legjobb vidéken, 30 évig adómentes, a lakások a legelegánsabban kiállítva, parquettakkal, kárpitozott falakkal, fürdő-, elő-, eseléd-szobákkal, sző-csőkkel stb. kiállítva, 300.000 frtért, továbbá 2 emeletes új sarokház, fenti kiállítással, a Kerepesi-út közvetlen közelében, 9⁰/₀-nyi tiszta jövedelemre, 80.000 frtért kevés készfizetéssel eladatik, vagy pedig helyben fekvő házra vagy birtokra elcsereztetik. Továbbá ajánlok olcsó családi házakat megvételre. Bővebb értesítést csakis önvevőknek szívesen és díjmentesen nyújt Löwy Emil hatóságilag engedélyezett, kereskedelmi- és váltó-törvényszékileg bejegyzett ingatlanok közvetítési ügyüoksége IV. Ujvilág utca 33. szám Budapestben.

3-3

Melyik lapra fizessünk elő?

Gazdag tartalmánál, nagy terjedelménél fogva a legolcsóbb magyar lap az

„EGYETÉRTÉS”

a mely az új évvel immár 25-ik évfolyamába lépett. — Ez a magyar olvasó közönség legtekintélyesebb lapja. Hiteles forrásokból származó értesüléseinek gyorsasága, alaposága és sokasága, rovatainak változatossága, kitünősége, a különböző olvasmányok gazdag tárháza tették népszerűvé. A kormány körében előforduló eseményekről az „Egyetértés” olvasói értesülhetnek első sorban. — Az országgyűlési tárgyalásokról a legrészletesebb, tárgyilagos hű tudósítást egyedül az „Egyetértés” közöl. Bármely párthoz tartozzék is a képviselő, beszéde az „Egyetértés”-ben a legterjedelmesebben közöltetik. — Ez az óriási terjedelmű lap egyszerre két homlokegyenest ellenkező irodalmi célú szolgál, mert naponként megtalálja benne a család, a hölgyvilág a maga szép-irodalmi olvasmányát a világirodalom legkitünőbb íróinak legújabb regényeiben, talál benne tárcacikkeket legjobb írónktól, divattudósítást Párisból stb., úgy, hogy nincs szépirodalmi lap, mely az „Egyetértés”-nek e rovatával a versenyt kiállhatná.

S ezzel szemben ott van az „Egyetértés” nek oldalakra terjedő politikai és közgazdasági része, mely megbízhatóság, komolyság és jólétesültség tekintetében utólérhetetlennek van elismerve a magyar sajtóban. Egyik legfőbb érdeme az „Egyetértés”-nek, hogy az események ösmertetése körül soha semminemű tekintetektől sem hagyta magát befolyásolni, s mint teljesen független lap fölötté áll minden pártérdeknek és csak az igazságot szolgálja. Az egész sajtóban legnagyobb terjedelmű országgyűlési tudósításainak is mindenkor a párttekinteteken felülemelkedő részrehajlatlanság szerezte meg a közelismerést, mely abban nyilvánul, hogy az „Egyetértés” olvasói között minden pártból találunk híveket.

Az „Egyetértés” gazdasági rovata elismert régi tekintélynek örvend. A magyar kereskedő s gazdaközönség, az iparos és vállalkozó nem szorul többé idegen nyelvű lapra, mert az „Egyetértés” kereskedelmi s tőzsdei tudósításának bőségével a többi lapok már föl sem veszik a versenyt. — A kereskedő, az iparos s a mezőgazda két évtized óta tudja már, hogy az „Egyetértés”-ben megtalálja mindazt, a mire szüksége van, s e miatt az „Egyetértés” ma már nélkülözhetelenné vált, mint a hazai kereskedelmi, ipar- és mezőgazdasági forgalom magyar nyelvű vezérlapja. Üzleti dolgokban az „Egyetértés” a legjobban informált lap Magyarországon.

A rendes rovatokban s a fölmerülő eseményekről legnagyobb terjedelemben közölt bö tudósításokon kívül végre csak az „Egyetértés” 3 speciális rovatát említjük meg, melyek országos hírre tettek szert. Ezek: az Irodalom, a Taniügy és a Mezőgazdaság, melyek mindegyike egy-egy szaklepot képes pótolni. A ki olvasni valót keres és a világ folyasaról gyorsan és hitelesen akar értesülni, fizessen elő az

„EGYETÉRTÉS”-re,

melynek előfizetési ára: egy hóra 1 frt 80 kr., negyedévre 5 frt s egy évre 20 frt. Az előfizetési pénzek az „Egyetértés” kiadóhivatalába küldendők. Mutatványszámokat a kiadóhivatal kívánatra ingyen és bérmentve küld.

Az „Egyetértés” felelős szerkesztője és kiadótulajdonosa:
CSÁVOLSZKY LAJOS.

Az „Egyetértés” kiadóhivatala:
Dalszínház-utca 1. szám.
(Az operaházzal szemben.)